

**การใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข**
**Information Use by Medical Record Personnel in Hospitals Under the Office
of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health**

วันเพ็ญ เวชกามา*
Wanpen Wechkama*

*นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*Student of Master of Arts of Education in Information Science Sukhothai Thammathirat Open University.

*E-mail : 111282@windowslive.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข 2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข และ 3) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข 4) เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 817 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 1) มีการใช้สารสนเทศโดยรวมในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีการใช้สารสนเทศด้านเวชระเบียนมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้สารสนเทศด้านเวชสถิติและรายงาน และการใช้สารสนเทศที่มีเนื้อหา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงพยาบาล และหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน พบว่า มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาการใช้สารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านเนื้อหาสารสนเทศสนับสนุนงานเวชระเบียนในเว็บไซต์ และด้านจำนวนสื่อสิ่งพิมพ์ด้านเวชระเบียนในห้องสมุด 4) เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศ พบว่า เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเนื้อหาสารสนเทศและรูปแบบสารสนเทศ ส่วนเจ้าพนักงานเวชสถิติที่มีตำแหน่งต่างกัน ประสบการณ์ทำงานต่างกัน และโรงพยาบาลขนาดต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : การใช้สารสนเทศ เจ้าพนักงานเวชสถิติ เวชระเบียน

Abstract

This research aimed 1) to study information use by medical record personnel in hospitals under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health; 2) to compare information use by medical record personnel in hospitals under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health, 3) to study the problems of information use by medical record personnel in hospitals under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health, and 4) to compare the problems of information use by medical record personnel in hospitals under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health. This research was a survey study and the population consisted of 817 medical record personnel in hospitals under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health. The instruments were questionnaires. The statistics used in this study were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were summarized as follows: Medical record personnel in hospitals under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health 1) use information at the high level, and when classified each aspect found that the mostly use was medical records, medical statistics and reports, and information technology. 2) Comparing information use by position, work experience, size of hospital and department found the overall significantly different. 3) The problems of information use was at the middle level, and they were the aspects of information content support for medical records on websites and the amount of medical record printing media in libraries. 4) Comparing the problems of information use by department found the overall significantly different in information contents and information forms, but by position, work experience, size of hospital there was no statistical significance.

Keywords : Information Use, Medical Record Personnel, Medical Record

บทนำ

สารสนเทศที่สำคัญของโรงพยาบาลคือ ข้อมูลของผู้ที่มารับบริการ ซึ่งหมายถึงผู้รับบริการ ที่มีภาวะหรืออาการแสดงการเจ็บป่วยด้วยโรค ต่างๆ และผู้รับบริการที่ได้มีความเจ็บป่วย ด้วยการบันทึกข้อมูลที่ต้องการลงในเวชระเบียน (Medical Record) ซึ่งหมายถึง เอกสารทางการแพทย์ทุกประเภทที่ใช้บันทึกและเก็บรวบรวม ประวัติของผู้รับบริการ ทั้งประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว ประวัติด้านสังคม ประวัติการเจ็บป่วย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่โรงพยาบาล เวชระเบียนเป็นเอกสารที่อาจ มีหลายรูปแบบ หลายขนาด มีการบันทึกโดย กระดาษ และ/หรือ แฟ้มข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลเหล่านี้ถือว่าเป็นหลักฐานทางการแพทย์ เป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ (แสงเทียน อยู่เถา: 2551) ผู้ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ เพื่อนำไปจัดทำรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลให้ เป็นสถิติทางการแพทย์ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ในด้านต่างๆ ได้แก่ เจ้าพนักงานเวชสถิติภายใน โรงพยาบาลนั้น

รายงานเจ้าพนักงานเวชสถิติ ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง (สำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข: 2537) มีลักษณะงาน ที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำ การจัดเก็บ รวบรวม ข้อมูลและตัวเลขสถิติที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย ซึ่งป่วย ด้วยโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ การรักษาพยาบาลและการ วิเคราะห์โรค เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง คุณภาพของการรักษาพยาบาล การปรับปรุง และ ขยายกิจการของโรงพยาบาลและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลและเพื่อ ประโยชน์แก่การศึกษา ค้นคว้า วิจัย และวาง มาตรฐานในการป้องกันโรค ตลอดจนวางแผนด้าน สาธารณสุขของประเทศ

เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพ เจ้าพนักงานเวชสถิติในปัจจุบัน ยังมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงเชื่อมั่นว่า การวิจัยในครั้งนี้จะได้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสารสนเทศใน รูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสมต่อสภาพการใช้ สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศด้าน วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เนื้อหา สารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ วิธีการ เข้าถึงสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ ของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของ เจ้าพนักงานเวชสถิติ ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
3. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของ เจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศ ของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ เจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 869 คน โดยแบ่ง ตามขนาดโรงพยาบาล ดังนี้

1. เจ้าพนักงานเวชสถิติ โรงพยาบาลขนาดใหญ่(มากกว่า 500 เตียง) 25 แห่ง จำนวน 134 คน
2. เจ้าพนักงานเวชสถิติ โรงพยาบาลขนาดกลาง (151 – 500 เตียง) 68 แห่ง จำนวน 216 คน
3. เจ้าพนักงานเวชสถิติ โรงพยาบาลขนาดเล็ก (ไม่เกิน 150 เตียง) 468 แห่ง จำนวน 519 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

คือ แบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่า F-test

สมมติฐานของการวิจัย

1. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
2. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
3. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ในโรงพยาบาลที่มีขนาดต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
4. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
5. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
6. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
7. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ในโรงพยาบาลที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

8. เจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบ วิธีการเข้าถึง และ แหล่งสารสนเทศ
2. ทำให้ทราบปริมาณการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ ในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
3. ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
4. ทำให้ทราบความแตกต่างการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
5. เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้สารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม และกรอบแนวคิดการวิจัย

แม้นมาส ขวลิต (2532) กล่าวถึง ความสำคัญของสารสนเทศไว้ 2 ระดับ คือ ระดับบุคคล และระดับสังคม ซึ่งเมื่อบุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและสภาพแวดล้อม ทำให้ก่อเกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี การพาณิชย์ เป็นต้น สารสนเทศเป็นตัวบ่งชี้ถึงการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องหล่อหลอมให้คนในสังคม มีการประสานสัมพันธ์กัน

พิมพ์ราไพ เปรมสมิทธิ์ (2534) แบ่งแหล่งสารสนเทศ ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ของผู้ใช้สารสนเทศ
2. แหล่งสารสนเทศสถาบัน ได้แก่ สถาบันที่ภาครัฐและเอกชนจัดตั้งขึ้น รวมถึงตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในสถาบันนั้นด้วย เช่น ห้องสมุด สมาคมวิชาชีพ ศูนย์สารสนเทศ และบรรณารักษ์ เป็นต้น
3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ วารสาร และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532) จำแนกวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศไว้ 4 ประการ คือ

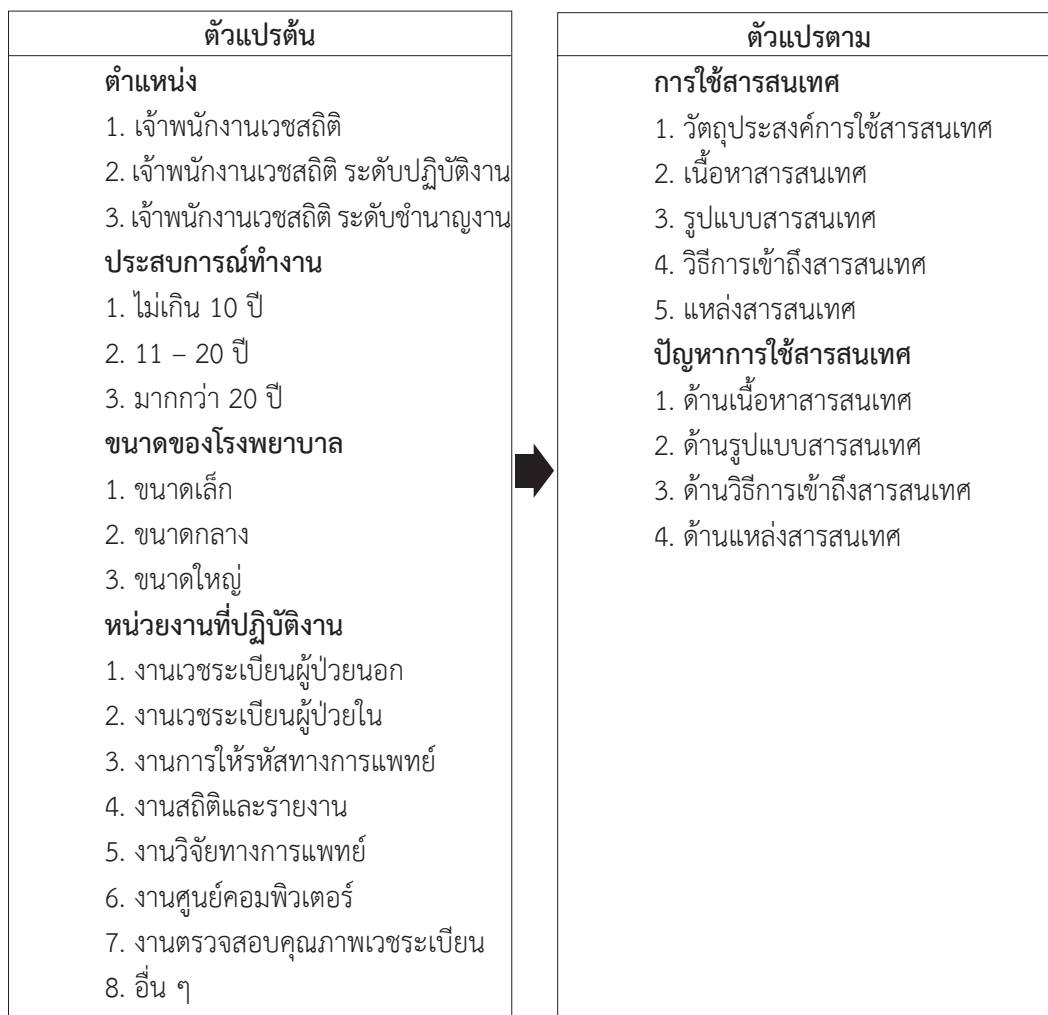
1. เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เป็นต้น
2. เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความรู้ใหม่
3. เพื่อประกอบอาชีพและการปฏิบัติงาน นำสู่การพัฒนางานในอาชีพให้เจริญก้าวหน้า และ
4. เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น เป็นการกระจายสารสนเทศสู่สาธารณชน

เปล่งศรี อิงคินันท์ (2533) กล่าวถึงปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ ได้แก่ ความไม่ทันสมัย ความไม่สมบูรณ์ และความไม่เพียงพอของเนื้อหาสารสนเทศ

เหลาทอง สุริยะ (2543) ผลการศึกษาพบว่า วารสารเฉพาะสาขาวิชามีน้อย ถ้าสมมติ ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในเรื่องที่ค้นหา แหล่งสารสนเทศมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ ไม่เพียงพอ ชัดช่องบ่อยครั้ง

บุหลัน อัยตระกูล (2548) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศบุคคล คือ ไม่มีเวลาให้คำแนะนำ ปรีक्षा แก่ผู้ใช้ ใช้ศัพท์เทคนิคทางวิชาการทำให้ผู้ใช้ไม่เข้าใจ

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ทราบว่าสารสนเทศมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสถานะ อาชีพ ตำแหน่งใดก็ตาม สารสนเทศทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ นำสู่การพัฒนาให้เกิดแหล่งความรู้ใหม่เสมอทั้งด้าน เศรษฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง สังคม และวัฒนธรรม ผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทราบปริมาณการใช้สารสนเทศ และระดับปัญหาการใช้สารสนเทศของวิชาชีพนี้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานและมีการสรรหาทรัพยากรสารสนเทศให้เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัย และตรงกับความต้องการของวิชาชีพ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึง การใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข โดยกำหนดตัวแปรต้น และตัวแปรตามแสดงตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 869 คน

กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยนำข้อมูลรายละเอียดที่ศึกษาจากทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสารสนเทศเกี่ยวกับเจ้าพนักงานเวชสถิติมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับความสนใจในเรื่องที่ทำการวิจัยเพื่อให้เนื้อหาในแบบสอบถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบตามความเป็นจริง ซึ่งจะถามข้อมูลและรายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับคะแนน 5 หมายถึง ใช้สารสนเทศมากที่สุด ระดับคะแนน 4 หมายถึง ใช้สารสนเทศมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ใช้สารสนเทศปานกลาง ระดับคะแนน 2 หมายถึง ใช้สารสนเทศน้อย ระดับคะแนน 1 หมายถึง ใช้สารสนเทศน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ใช้สารสนเทศมากที่สุด ระดับคะแนน 4 หมายถึง ใช้สารสนเทศมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ใช้สารสนเทศปานกลาง ระดับคะแนน 2 หมายถึง ใช้สารสนเทศน้อย ระดับคะแนน 1 หมายถึง ใช้สารสนเทศน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ

ตรวจสอบเพื่อหาค่าความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ วิทยาจารย์ชำนาญการพิเศษ ด้านเวชระเบียน จำนวน 2 ท่าน และนักสถิติ จำนวน 1 ท่าน

ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการ IOC (Index of item Objective Congruence) พิจารณาเลือกข้อคำถามที่ได้คะแนน ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป แล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม กลุ่มทดลอง คือ เจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลรัฐบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนกลาง จำนวนทั้งหมด 30 คน จากนั้นคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยเริ่มส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2555 และติดตามแบบสอบถามคืนระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 – เดือนมีนาคม 2556 ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 830 ฉบับ เมื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่าแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 817 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.02

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ผู้วิจัยให้คะแนนคำตอบตามเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านสถิติวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ภาพรวมแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นเรื่องการใช้สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เมื่อรวบรวมข้อมูลแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้ค่าสถิติคะแนนเฉลี่ยเลขคณิตกำหนดช่วงการวัด โดยกำหนดให้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีการใช้หรือมีปัญหาการใช้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า มีการใช้หรือมีปัญหาการใช้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า มีการใช้หรือมีปัญหาการใช้ปานกลาง

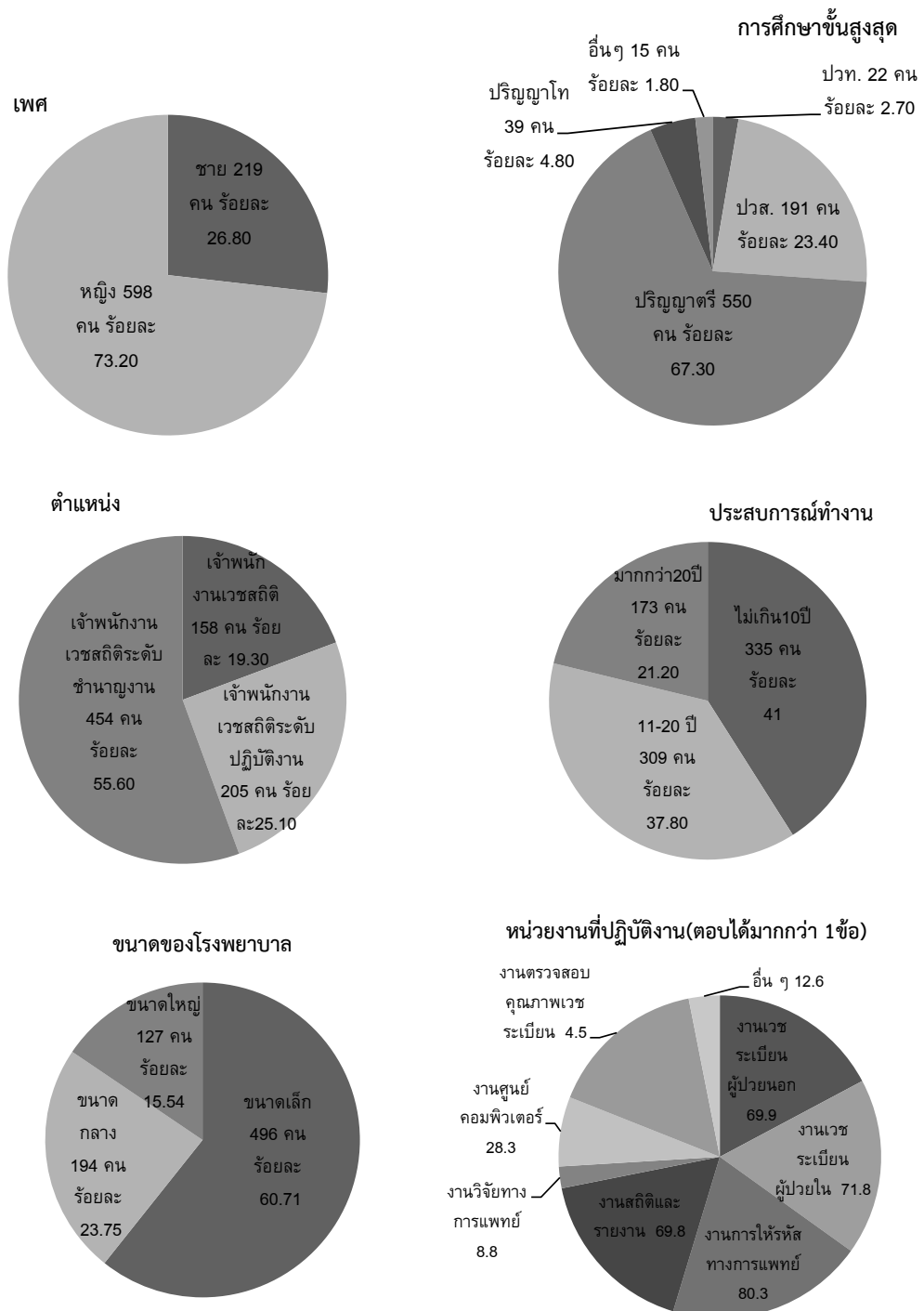
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า มีการใช้หรือมีปัญหาการใช้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีการใช้หรือมีปัญหาใช้น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย

3. ใช้สถิติ F-test วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่ปฏิบัติ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 817 คน จำแนกตามเพศ การศึกษาชั้นสูงสุด ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน และหน่วยงานที่ปฏิบัติงานแสดงตามแผนภูมิภาพที่ 1

แผนภูมิภาพที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ผลการศึกษาศาภาพการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75
แสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ จำแนกเป็นรายด้าน

การใช้สารสนเทศ	$\bar{X}$	ปริมาณการใช้
1.ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ	3.94	ระดับมาก
1.1 เพื่อประกอบการทำงานด้านเวชระเบียน	4.16	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 เพื่อตรวจสอบการให้รหัสโรค/ผ่าตัดและหัตถการ	4.47	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 เพื่อพัฒนาแบบบันทึกข้อมูลด้านเวชระเบียนของผู้มารับบริการในโรงพยาบาล เพื่อตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการบันทึกเวชระเบียน และเพื่อพิทักษ์สิทธิในการเข้าถึงเวชระเบียนของผู้ป่วย	4.26	ระดับมาก
	4.26	ระดับมาก
	4.26	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 เพื่อสร้างแบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยใน (IPD CHART)	4.08	ระดับมาก
1.2 เพื่อประกอบการทำงานด้านเวชสถิติและรายงาน	3.92	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 เพื่อวิเคราะห์ผลตามเกณฑ์การจัดกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs)	4.52	ระดับมากที่สุด
ลำดับที่ 2 เพื่อการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการแพทย์แก่ ผู้บริหาร	4.32	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 เพื่อออกแบบรายงานสถิติจำนวนผู้รับบริการผู้ป่วยใน	4.28	ระดับมาก
1.3 เพื่อประกอบการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.90	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 เพื่อออกแบบและวิเคราะห์ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลผู้ป่วย	4.07	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 เพื่อสรรหารบบสำหรับการจัดทำฐานข้อมูลของโรงพยาบาล	4.02	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 เพื่อออกแบบระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล โรงพยาบาล	3.89	ระดับมาก
1.4 เพื่อใช้สืบค้นข้อมูลทั่วไป	3.71	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 เพื่อความทันสมัย	3.94	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 เพื่อเพิ่มพูนความรู้	3.92	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 เพื่อประกอบการศึกษา/การวิจัย	3.58	ระดับมาก
2. ด้านเนื้อหาสารสนเทศ	3.70	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 การให้รหัสทางการแพทย์	4.50	ระดับมากที่สุด
ลำดับที่ 2 การใช้โปรแกรมคำนวณค่าน้ำหนักสัมพัทธ์ตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคร่วม และแนวทางมาตรฐานการให้รหัสทางการแพทย์ (DRGs Grouper)	4.47	ระดับมาก
	4.47	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 ศัพท์แพทย์	4.24	ระดับมาก

ตารางที่ 1(ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	$\bar{X}$	ปริมาณการใช้
3. ด้านรูปแบบสารสนเทศ	3.52	ระดับมาก
3.1 สื่อสิ่งพิมพ์	3.41	ระดับปานกลาง
ลำดับที่ 1 หนังสือ หรือคู่มือปฏิบัติงานด้านเวชระเบียน/เวชสถิติ	4.18	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 หนังสือ/ ตำราวิชาการ สาขาที่เกี่ยวข้อง	3.98	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 รายงาน/ เอกสารจากการบรรยาย/ อบรม/ ประชุม/ สัมมนาทางวิชาการ	3.67	ระดับมาก
3.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.69	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 เว็บไซต์สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	4.13	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 ฐานข้อมูล Online	3.92	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข	3.74	ระดับมาก
3.3 สื่อบุคคล	3.50	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 การประชุม/ การสัมมนา/ การฝึกอบรม	3.83	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 การอภิปราย/ การบรรยาย	3.36	ระดับปานกลาง
ลำดับที่ 3 การสนทนา/ การให้สัมภาษณ์	3.30	ระดับปานกลาง
4. ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ	3.47	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 การสืบค้นจากฐานข้อมูล Online	3.91	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 เข้าร่วมสัมมนา/ ฝึกอบรม	3.76	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 เข้าร่วมฟังการอภิปราย/ การประชุม/ การบรรยาย	3.68	ระดับมาก
5. แหล่งสารสนเทศ	3.76	ระดับมาก
5.1 แหล่งสารสนเทศภายในองค์กร	3.53	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 ระบบฐานข้อมูลของโรงพยาบาล	4.15	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 นักสถิติ/ นักเวชสถิติ	3.83	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ	3.58	ระดับมาก
5.2 แหล่งสารสนเทศภายนอกองค์กร	4.09	ระดับมาก
ลำดับที่ 1 ฐานข้อมูล Online จากผู้ให้บริการเว็บไซต์ เช่น Google, Yahoo, Wiki pedia เป็นต้น	4.42	ระดับมาก
ลำดับที่ 2 ฐานข้อมูล Online ของเครือข่ายบริการ เช่น สปสช.เขต, เครือข่ายบริการด้านสาธารณสุข เป็นต้น	4.15	ระดับมาก
ลำดับที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านการให้รหัสทางการแพทย์ เป็นต้น	3.93	ระดับมาก

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการใช้สารสนเทศ

จากการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ จำแนกตามตำแหน่ง
ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงพยาบาลและหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน พบว่า มีการใช้สารสนเทศ
ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

4. ผลการศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาล สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.99

ตารางที่ 2 ปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	$\bar{X}$	ระดับปัญหา
1. ด้านเนื้อหาสารสนเทศ	2.88	ปานกลาง
ลำดับที่ 1 เนื้อหาสารสนเทศไม่เพียงพอ	3.09	ปานกลาง
ลำดับที่ 2 เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงตามความต้องการ	3.02	ปานกลาง
ลำดับที่ 3 เนื้อหาสารสนเทศขาดความทันสมัย	2.97	ปานกลาง
2. ด้านรูปแบบสารสนเทศ	3.12	ปานกลาง
ลำดับที่ 1 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาสารสนเทศสนับสนุนงานเวชระเบียนน้อย	3.48	ปานกลาง
ลำดับที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านรหัสทางการแพทย์มีน้อย	3.23	ปานกลาง
ลำดับที่ 3 สื่อใช้ภาษาต่างประเทศ อ่านเข้าใจยาก	3.06	ปานกลาง
3. ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ	2.83	ปานกลาง
ลำดับที่ 1 โอกาสในการขอปรึกษา/ ขอข้อมูล จากเครือข่ายสหสาขาวิชาชีพ มีน้อย	2.98	ปานกลาง
ลำดับที่ 2 โอกาสในการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ อภิปราย/ ศึกษาดูงาน มีน้อย	2.90	ปานกลาง
ลำดับที่ 3 ขาดทักษะในการอ่านตำรา/ หนังสือ/ วารสาร เนื่องจากเป็นภาษา ต่างประเทศ และเป็นศัพท์เฉพาะทาง	2.86	ปานกลาง
4. ด้านแหล่งสารสนเทศ	3.07	ปานกลาง
ลำดับที่ 1 ห้องสมุดของโรงพยาบาลมีหนังสือ/ ตำรา/ วารสาร ด้านเวชระเบียนน้อย	3.46	ปานกลาง
ลำดับที่ 2 แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมีจำนวนน้อย	3.39	ปานกลาง
ลำดับที่ 3 ห้องสมุดของโรงพยาบาลมีเครื่องมือ/ อุปกรณ์ ในการช่วยสืบค้นไม่เพียงพอ	3.25	ปานกลาง

5. ผลการทดสอบสมมติฐานปัญหาการใช้สารสนเทศ

จากการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงพยาบาลและหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน พบว่าเจ้าพนักงานเวชสถิติที่หน่วยงานที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน ส่วนเจ้าพนักงานเวชสถิติที่มีตำแหน่งต่างกัน ประสบการณ์ทำงานต่างกัน และโรงพยาบาลขนาดต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า เจ้าพนักงานเวชสถิติมีการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศ ดังนี้

1. **การใช้สารสนเทศ** พบว่า วัตถุประสงค์และเนื้อหาการใช้สารสนเทศ ส่วนใหญ่ใช้เพื่อตอบสนองในการปฏิบัติงานประจำ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความทันสมัย และเพื่อการศึกษา/ วิจัย โดยรูปแบบสารสนเทศที่ใช้เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล และสื่อสิ่งพิมพ์ ด้วยวิธีการเข้าถึงจากฐานข้อมูล Online การเข้าร่วมสัมมนา/ฝึกอบรม/ เข้าร่วมฟังการอภิปราย/ การประชุม/ การบรรยาย แหล่งสารสนเทศใช้ภายนอกองค์กรมากกว่าภายในองค์กร ได้แก่ ฐานข้อมูลของโรงพยาบาล จากบุคคล คือนักสถิติ หัวหน้างาน และฐานข้อมูล Online จากเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเว็บทำต่าง ๆ เช่น Google,

Yahoo เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษณา แสนวา (2542), สุภาพรรณ สรรพพิทยากุล (2543), วันวิสาข์ สุทธิบริบาล (2554) และ Nwagwu (2009) พบว่าพยาบาลมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความทันสมัย การศึกษาวิจัย และการปฏิบัติงาน รูปแบบสารสนเทศที่ใช้ คือ หนังสือ ตำรา วิชาการ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน และบุคคล ได้แก่ ห้องสมุด และบุคลากรทางการแพทย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของพยอม อึ้งกุล (2541) พบว่า แพทย์ใช้เนื้อหาสารสนเทศในสาขาวิชาทางการแพทย์ในระดับมาก ผลการวิจัยของสุภาพรรณ มีมา (2554) พบว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลสงฆ์ ส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดโรงพยาบาลสงฆ์ โดยมีการใช้วารสารวิชาการมากที่สุด ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ค้นหาสารสนเทศจากฐานข้อมูลทางสาธารณสุขมากที่สุด ใช้การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาตนเอง ส่วนผลการวิจัยของดี ซี และ Dee C. & Stanley E. (2005) พบว่า นักเรียนพยาบาล และพยาบาลคลินิก แสวงหาสารสนเทศจากมนุษย์ และทรัพยากรที่เป็นสิ่งพิมพ์ สำหรับเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพเพื่อดูแลคนป่วย ผลการวิจัยของ Lathery (2001) และ Cogdill (2003) พบว่า พยาบาลใช้เนื้อหาสารสนเทศด้านสุขภาพเพื่อดูแลผู้ป่วย แหล่งสารสนเทศจากเพื่อนร่วมงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนารักษ์ หลุมเพ็ด (2554) พบว่า

2.

พยาบาลในกลุ่มโรงพยาบาลกรุงเทพภาคใต้ ใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไป เพื่อติดตามข่าวสาร เพิ่มพูนความรู้ โดยใช้แหล่งสารสนเทศภายในองค์กรมากกว่าแหล่งสารสนเทศภายนอกองค์กร ด้วยการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ภายในองค์กร เพื่อนร่วมงาน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

ปัญหาการใช้สารสนเทศ พบว่า เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ไม่เพียงพอ ขาดความทันสมัย ด้านรูปแบบสารสนเทศ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาสารสนเทศสนับสนุนงานเวชระเบียนมีน้อย ผู้เชี่ยวชาญด้านรหัสทางการแพทย์มีน้อย สื่อใช้ภาษาต่างประเทศอ่านเข้าใจยาก ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโอกาสในการขอปรึกษา/ ขอข้อมูล จากเครือข่ายสหสาขาวิชาชีพ มีน้อย โอกาสในการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ อภิปราย/ ศึกษาดูงาน มีน้อย ด้านแหล่งสารสนเทศ ห้องสมุดของโรงพยาบาลมีหนังสือ/ ตำรา/ วารสาร ด้านเวชระเบียนน้อย แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมีจำนวนน้อย และห้องสมุดของโรงพยาบาลมีเครื่องมือ/ อุปกรณ์ ในการช่วยสืบค้นไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พยอม ยิ่งกุล (2541) พบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศของแพทย์ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่มีไม่ตอบสนองความต้องการ ข้อมูลไม่ครบถ้วน ลำช้า ห้องสมุดของโรงพยาบาลทั่วไปมีทรัพยากรสารสนเทศน้อย ลำสมัย ไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนผลการวิจัยของจิตรลดา กลางเคี่ยม และคณะ

(2547) พบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในห้องสมุดโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีประสิทธิภาพต่ำ โปรแกรมที่ใช้ยังไม่เหมาะสมต่อการสืบค้นสารสนเทศ ผลการวิจัยของรัตนามั่นเดช (2547) พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน เขตภาคเหนือ มีปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศ มีเนื้อหาไม่ครอบคลุม ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน ผลการวิจัยของสุภาพรรณ มีมา (2554) พบว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลสงฆ์ มีปัญหาการใช้สารสนเทศที่มีเนื้อหาไม่ตรงความต้องการ และมีปริมาณน้อย

3.

การทดสอบสมมติฐานการใช้สารสนเทศ จากการศึกษา พบว่า ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงพยาบาล และหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ที่ทำให้เจ้าพนักงานเวชสถิติ มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากขนาดของโรงพยาบาล และหน่วยงานที่เจ้าพนักงานเวชสถิติปฏิบัติงานเป็นตัวแปรต้นที่กำหนดศักยภาพและขอบเขตของลักษณะงานที่ต้องรับผิดชอบ ในเรื่องของตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ก็เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่นที่ต้องใช้เวลาในการสั่งสมความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภุชญา แสนวา (2542) พบว่า พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลระดับต้นมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ส่วนผลการวิจัยของรัตนามั่นเดช (2547) พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ จังหวัดที่ตั้งและขนาดของโรงพยาบาล

- ที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสังกัด มีความสัมพันธ์กับการใช้แหล่งสารสนเทศวิธีการเข้าถึงและรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้
4. **การทดสอบสมมติฐานปัญหาการใช้สารสนเทศ** จากการศึกษา พบว่าเจ้าพนักงานเวชสถิติ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน อาจเนื่องจากบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานเวชสถิติในโรงพยาบาลที่สังกัดนอกจากต้องปฏิบัติงานในหน่วยงานตามวิชาชีพโดยตรง เช่น งานเวชระเบียนผู้ป่วยนอก งานเวชระเบียนผู้ป่วยในแล้วยังเกี่ยวข้องกับงานสนับสนุน เช่น ศูนย์คอมพิวเตอร์ งานวิจัยทางการแพทย์ เป็นต้น จึงทำให้การใช้สารสนเทศแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันวิสาข์ สุทธิบริบาล (2554) พบว่า พยาบาลวิชาชีพสังกัดแผนกที่ปฏิบัติงานต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
- ข้อเสนอแนะ**
- จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในเรื่องสารสนเทศที่สนับสนุนความต้องการใช้สารสนเทศของเจ้าพนักงานเวชสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง ดังนี้
1. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาชีพเวชระเบียน ควรปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาของวิชา และผลิตตำราที่ครอบคลุมสนับสนุนต่อการนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และมีความทันสมัย โดยเฉพาะเนื้อหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสารสนเทศทางการแพทย์
 2. กระทรวงสาธารณสุข ควรพัฒนาเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาสารสนเทศที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงาน มีความครอบคลุม เพียงพอทันสมัย เข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว เช่น e-Book งานวิจัย ดาวนโหลดไฟล์, เอกสารประกอบการอบรม/ การประชุม/ การบรรยาย เป็นต้น
 3. กลุ่มพัฒนามาตรฐานรหัสด้านสุขภาพสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข ควรผลิตหนังสือ ตำรา คู่มือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนทันสมัย อาทิเช่น หนังสือที่ใช้ประกอบการให้รหัสการทำผ่าตัด/ หัตถการทางการแพทย์ ฉบับแปลไทย ซึ่งปัจจุบันนี้ใช้เล่มที่ชื่อ ICD-9 CM เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งถ้าแปลไทยจะช่วยสนับสนุนต่อการปฏิบัติงานแก่เจ้าพนักงานเวชสถิติในด้านการให้รหัสทางการแพทย์เป็นอย่างมาก และควรพัฒนาให้เข้าถึงสารสนเทศในรูปแบบ Online
 4. สมาคมเวชสารสนเทศไทย ควรพัฒนาเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาสารสนเทศที่ตรงต่อความต้องการของเจ้าพนักงานเวชสถิติ ได้แก่ ฐานข้อมูลงานวิจัย ฐานข้อมูลเกี่ยวกับตำรา หนังสือด้านเวชระเบียน ฐานข้อมูลด้านสถิติทางการแพทย์และการพยาบาล เป็นต้น
 5. ห้องสมุดของโรงพยาบาล ควรเพิ่ม ตำรา/ หนังสือ/ วารสาร และฐานข้อมูลด้านเวชระเบียนในการสืบค้นพร้อมทั้งเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ที่ทันสมัยและเพียงพอ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากข้อเสนอแนะที่สรุปจากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงในเวลาต่อมา จะเป็นผลให้เจ้าพนักงานเวชสถิติมีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานที่ครอบคลุม ครอบคลุม ทันท่วงที เกิดศักยภาพในการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เป็นผลให้โรงพยาบาลในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทำให้โรงพยาบาลมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าเนื่องจากเจ้าพนักงานเวชสถิติเป็นผู้ปฏิบัติงานที่สนับสนุนทั้งเบื้องหลังและเบื้องหน้าเกี่ยวกับสารสนเทศของโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ศึกษาคุณภาพสารสนเทศ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ก่อนการนำไปใช้ เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ การศึกษา และการวิจัย ต้องถูกต้องตรวจสอบได้

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา แสนวา. (2542). การใช้สารสนเทศทางการพยาบาลของพยาบาล โรงพยาบาลมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตรลดา กลางเคี่ยม และคณะ. (2547). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุดโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข [ออนไลน์]. *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข*, 22(1), 37-50.
- บุหลัน อัยตระกูล. (2548). ปัญหาของการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2532). *พฤติกรรมสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: ชมรมนิสิตวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปล่งศรี อิงคินันท์. (2533). การพัฒนาศักยภาพในการแสวงหาสารนิเทศ. ใน *รายงานสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 8 กลยุทธ์การแสวงหาสารนิเทศศาสตร์และศิลป์ คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยอม อึ้งกุล. (2541). *พฤติกรรมการใช้สารนิเทศของแพทย์ในโรงพยาบาลทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์รพี ไพรมสมิทธิ. (2534). การศึกษาวิจัยกับความต้องการและการแสวงหาสารนิเทศ. *วารสารห้องสมุด*, 34(4), 72-79.
- แมนมาส ขวลิต. (2532). สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์. ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น* หน้า 17, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา หมื่นเดช. (2547). การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารนิเทศศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนารณ หลุมเพ็ด. (2554). การใช้สารสนเทศของพยาบาลในกลุ่มโรงพยาบาลกรุงเทพภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันวิสาข์ สุทธิบริบาล. (2554). การใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุภาพรณ มีมา. (2554). *การใช้สารสนเทศของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลสงฆ์ กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- สุภาพรณ สรรพพิทยากุล. (2543). *การใช้สารนิเทศด้านการพยาบาลของพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- แสงเทียน อยู่เถา. (2551). *เวชสถิติ. ศาเลา ยาน นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- เหลาทอง สุริยะ. (2543). *การใช้สารนิเทศของอาจารย์คณะสัตวแพทยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- Cogdill, K.W. (2003). The information needs and information seeking in primary care: A study of nurse practitioners. *Journal of Medical Library Association*, 91, pp.203-215.
- Lathery, J.W. (2001). Information seeking behavior of occupational health nurses: How Nurses keep current with health information. *AAOHN Journal*, 49(2), pp.87-95.
- Dee, C., & Stanley, E. (2005). Information-seeking behavior of nursing students and clinical Nurses: implications for health sciences librarians [Electronic version]. *Journal of the Medical Library Association*, 93(2), pp.213-222.
- Nwagwu, Williams E. (2009). Information needs and seeking behavior of nurses at the University Collage Hospital Ibadan, Nigeria [Electronic version]. *Afr. J.Lib, Arch & Inf.Sc.*, 19(1), pp.25-38.